

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

ОРГАНЪ НА КУЛТУРНО-ПРОСВѢТНОТО ИКОНОМ. Д-ВО ВАРНЕН. КОРЕНЯКЪ

Годишен абонаментъ 25 лева

Излиза двуседмично

Редакция и администрация въ клуба
Варна, 6-й Септември № 29.

Обявления се приемат
по споразумение

Успѣхъ въ живота

Въ статията си „семеиното и училищно възпитание“ — брой 8 на вестника — загатнахме, че семейството е първото и най-важното отъ всички училища, въ което се получава възпитание добро или недостатъчно отъ младежа и че училището сжщо дава възпитание съ особено, правилно и умѣло ръководение, като се иматъ предвидъ идеалитѣ: здраво образование, добро възпитание и всаждане въ душевния миръ на младежа нравствени качества и чувство на родолюбие. Младежътъ напуска прага на училището и влиза въ обществото, въ бурния животъ, така въоръженъ съ тѣзи добродетели, съ тѣзи качества. Той става борецъ, войникъ въ полето на борбитѣ за сжществуване, за успѣхъ. Той представлява отъ себе си сила въ обществото, което трѣбва да я използва. Той самъ лично всрѣдъ смущенията и мжчнотиитѣ въ живота, за своя успѣхъ, трѣбва да приложи въ действие тази сила, всички свои способности и дарби. Трѣбва да хвърли погледъ въ природата и да вземе примѣръ отъ живота на животнитѣ. Най-важенъ и най-насърдчителенъ примѣръ той може да вземе отъ чудната дейностъ на пчелитѣ, на мравкитѣ.

Единъ върховенъ и повелителенъ дългъ на човѣка е дългъ да живѣе всрѣдъ подобни нему, да бжде полезенъ на себе си, за ближния си и за обществото. Какво подсказва инстинктътъ на пчелитѣ? Пчелата преминава кржга на дейността си, безъ да нарушава дейността на друга пчела въ кошера, лети безспирно, постоянно, смѣло за събиране прехрана, която се внася въ общия кошеръ. Съзнанието за дългъ, тъй да се каже, е тъй развито у нея, щото тя за себе си не сжществува, всецѣло е погълната да служи за кошера, сжществува у нея инстинктъ за взаимна помощ, за жертвование до смъртъ. Мравката се движи безъ да обръща внимание на мжчнотиитѣ, на препятствията, които биха могли да се изпрѣчатъ по пътя ѝ, преодолѣва ги и продължава пътя си до целта, находка на храна, помага на друга мравка при нужда и се жертвува за нея.

Отъ живота на тѣзи сжщества, наблюдението може да извлѣче поука, че тѣзи сжщества, по инстинктъ, иматъ търпение, постоянство, решителност, спо-

койствие, самопожертвование.

Съвременното общество може да се оприличи на пчелиненъ кошеръ, въ което всѣки младежъ, като членъ на това общество, трѣбва да се проникне отъ съзнанието, че движейки се въ опредѣления му кржгъ отъ законитѣ на страната, работи не само за себе си, за ближния си, но работи и се труди за обществото, за държавата. Неговото уединение, себелюбиво сжществуване, вѣнъ отъ обществото, е немислимо, той трѣбва да премине себичния кржгъ на дейностъ, безъ да нарушава кржга на другъ членъ отъ обществото, потикнатъ отъ съзнанието за дългъ къмъ себе си, къмъ ближния си и къмъ това общество, всрѣдъ което живѣе. Човѣкъ въ такъвъ случай се възвишава предъ зоркото око на обществото. Като е полезенъ за себе си, той е полезенъ за общността, защото той се ползува отъ богатата, които сж внесени въ тази срѣда.

Успѣхътъ на единъ младежъ въ живота, следователно, зависи отъ проявата на своитѣ способности, на своитѣ дарби, на своитѣ нравствени качества. Независимо отъ тѣзи условия, той трѣбва да има и други, които обществото, при превъзпитание, му дава.

Трѣбва той да бжде самоувѣренъ, да гледа на бждещето си смѣло, решително, като вѣрва, че ще му донесе всички блага, съ които награждава неколебливостта му въ борбата за сжществуване. Той трѣбва да бжде щасливъ ловецъ, както ловецътъ вѣрва въ лова си. Младежътъ не трѣбва да е малодушенъ, а решителенъ въ говора си, въ дейността си, неколебливъ, убедителенъ, и да знае какъ да се държи въ обществото, като възпитанъ човѣкъ. Английскиятъ писателъ Чанингъ, въ труда си „Самоеобразование“, казва: „единъ необикновенъ уменъ човѣкъ може да мине въ обществото като нищожество, само защото не знае да се държи, което означава невъзпитаността му.“ Той още трѣбва да има самообладание, т. е. възпитание на чувствата си, на които да заповѣдва да не вливатъ въ душата му униние, обезсърдчаване, гнѣвъ, ядъ при вълнение, трѣбва да има силана воля, да търпи и да се надѣва на успѣха си. Бюфонъ казва: „волята е сила, която конандува надъ

† Иванъ Церовъ

1. т. г. почина бившия варненски кметъ Ив. Церовъ. Роденъ е въ 1888 г. Първоначалното си образование получилъ въ родното си село, а срѣдното въ семинарията на Лѣсковския манастиръ. Последователно е билъ учителъ въ родното си село, Габрово, Свищовъ и после инспекторъ на Свищовския учебенъ окръгъ.

Презъ 1888 г. идва, като учителъ въ мжжката гимназия. На 15 III 1890 става инспекторъ и остава на тая длъжностъ до 7 VII 1894 г. Неговото служене е свързано съ голѣми заслуги по учебното дѣло. Въ 1894/1895 учебна година става учителъ въ Шуменското Педагогическо училище, следъ което го назначаватъ следната година за учителъ въ Варнен. Девическа гимназия, гдѣто е служилъ цѣли петъ години, следъ което бива уволненъ. Макарь и уволненъ, Ив. Церовъ не приставалъ да работи за учебното дѣло. Приготвяла и издава своята христоматия по българската литература — единъ дененъ и голѣмъ трудъ Въ 1905 г. Ив. Церовъ пакъ постѣпва, като учителъ въ Варнен. Мжжка гимназия, но въ 1907 г. напуска по подаване оставка.

Отдава се Ив. Церовъ на обществена деятелностъ и на 10 VI 1909 г. бива избранъ за кметъ на гр. Варна, гдѣто е проявилъ голѣма полезна дейностъ, засѣгаща благоустройството на града и културното повдигане на сжщия. Водоснабдяване, канализация, регулация, електрифи-

кация, постройка на училищни здания, постройка на общински хали, постройка на общинския театръ и пр. това сж крупни мѣроприятия съ които е свързано името на покойния Ив. Церовъ. На 31 III 1912 год. следъ голѣма общинска дейностъ напуска кметството, но не престава да служи на обществото и на своя народъ чрезъ своята научна литературна деятелностъ. Положилъ е голѣмъ трудъ за съставяне църковно-славянски речникъ. написалъ е ценния трудъ, „петдестогодишнина на българското училище въ Варна“, както и „историята на учебното дѣло въ Варна“. Напоследъкъ издаде своитѣ спомени, които съдържатъ цененъ исторически материалъ. Билъ е председател на Варнен. уч. настоятелство, представител на Варнен. околия за черковния народенъ съборъ въ София, деенъ членъ на Вар. Арх. Д-во, членъ на Славянското Д-во, създател на фонда за постройка паметникъ на Царъ Борисъ чл. на д-во „Вар. Коренякъ“ и деенъ сътрудникъ на в. В. Коренякъ, въ който е поместилъ ценни трудове. Отличаваше се покойния Ив. Церовъ съ своя бистъръ умъ, честна мисълъ, прямота, енергия, упоритостъ въ убежденията, и съ своето трудолюбие.

Съ неговата смъртъ изгуби родната ни единъ полезенъ ратникъ въ областта на литературата, а гр. Варна изгуби единъ отъ своитѣ дейни заслужили граждани. Поклонъ предъ светата му паметъ!

Отъ редакцията

Ж. Ив. Жековъ

ЗАТУРЦИТЪ

Безбройнитѣ победи на Мохамедъ и събитие при Мута, обърнали сж вниманието на византийския императоръ Хераклий. Последниятъ натрупалъ войска по границата на Арабия, за да съкруши новия врагъ. Мохамедъ е решилъ да дочака нашествието му и да понесе знамето

всички други сили, когато е разумно направлявана“. Тя не е природна дарба, а се придобива отпосле отъ дейността на човѣка въ живота. При изпълнение на едно свое решение, младежътъ трѣбва всестранно, обстойно да изучи целта и срѣдствата, съ които разполага, и ще може ли съ тѣзи срѣдства да постигне целта си. Ако се уповава на тѣхъ, той смѣло може да изпълни решението си, да има успѣхъ въ живота за свое благо и за благо на ближния си, на обществото, като преодолѣе всички срѣдостения. Успѣхътъ въ живота, следователно, зависи всецѣло отъ него, отъ неговитѣ способности, отъ неговото възпитание като не забравя, че и животътъ ще го превъзпита. Той трѣбва да бжде **зидаръ** на сждбата си.

на вѣрата въ самото сърдце на Сирия. Тайно той се приготвявалъ, като плановетѣ си и намѣренята си довѣрвалъ на близки свои последователи. Този походъ билъ затруднителенъ и далеченъ. Приготвилъ той десетъ хилядна конница и двадесетъ хиляди пехотинци. При появата на таквази сила, Хераклий спрѣлъ нападението си. Мохамедъ не се е спрѣлъ въ похода да проповѣдва новата вѣра. Той сполучилъ чрезъ свои апостоли да ислямизира разни племена отъ Червеното море до Ефратъ. Съ това той се задоволилъ за сега, и напусналъ изпълнението на плана си за по-благоприятно време и се върналъ пакъ въ Медина. Мохамедъ продължавалъ да изпраща апостоли въ далечни страни. Въ деветата година отъ Хеджира (Хаджира значи лѣточислението на истинскитѣ муслумани, отъ времето на бѣгството на Мохамедъ отъ Мека въ Медина, отговаря на нашето лѣточисление 622 г.) — значи въ 631 г., при живота на Мохамеда, споредъ аглийския писателъ Ед. Турнерели въ съчинението му „Russia on the borders of Asia“ — Русия по границитѣ на Азия — се били явили проповѣдници на ислямизма Зубеиръ, Рахманъ и др. отъ Азия въ страната на българитѣ, въ столицата имъ „Болгаръ“, край Волга, да разпространява новата вѣра и сж имали успѣхъ. Не само въ тази страна, но

и въ южна Русия, въ Кавказъ, въ други области на Русия. Ние днес още срѣщаме въ Кавказъ остатъци отъ разни племена мусулмани, които сж приели новата вѣра, а именно: Аджирци, Горци, Дагестанци, Ингуши, Курди, Карабахи, Кабардинци, Карагаевци, Лезгини, Пшави, Татари, Турки, Туркмени, Узбеки (Узбеконсанъ), Хавсури, Чегенци, Черкези, Осетини (часть мусулмани, часть православни) Ахбазци (часть православни, часть мусулмани), Турийци (часть православни, часть мусулмани).

Следъ смъртта на Мохамедъ — 632 г., неговата свѣтска и духовна власт се представлявала отъ наследниците му Абубекеръ, Али, Омаръ и др. Враждитѣ между тѣзи наследници, раздѣлението имъ на секти (соннити, шиити) почнаха да ги умаломощаватъ. Абубекеръ, обаче, взелъ първенство и намислилъ да нападне Византия и Персия, поради непрестаннитѣ имъ воювания. Отъ 632—639, доста много време е имало да се възстанови пакъ мохамеданското владичество въ Сирия. Славата на Абубекеръ се понесла веднага по околнитѣ области, а славата на византийския императоръ Хераклий се е помрачила отъ тази война. Хвърляйки погледъ отъ Медина до Цариградъ, въ срѣдата на седмия вѣкъ, бихме дошли до заключение, че следъ осемстотинъ години бихме очаквали установяването на мохамеданското владичество по брѣговетѣ на Дарданелитѣ. Византийски императори, наследници на престола на Хераклий, се занимавали повече съ богословски препирни, не сж мислили да се противопоставятъ на мохамеданското наводнение, което е бучало отъ Азия. Тѣхното тираническо управление, неограничено отъ никой законъ, предизвикало успѣшни бунтове, никаква гражданска свобода не е имало; безредieto и робството сж изтощавали нравствено народа. Мохамедъ е подготвилъ добра почва за бждещитѣ управници на това мощно турско племе. Учреденитѣ халифати, враждующи помежду си сж били унищожени отъ наследниците на Османъ I, които образували войската си отъ ислямизирани фанатични езичници.

Въ 1360 г. Султанъ Орханъ се поминалъ и синъ му Муратъ I встѣпилъ на престола (1360—1389), който завладѣлъ, както ще видимъ Тракия и пренесълъ столицата си въ Одринъ. Виждайки бждеща опасностъ отъ

турското нашествие, близкитѣ западни държави: Сърбия, Унгария и др. сключили съюзъ подъ водителството на унгарския кралъ Людовикъ и сръбския Урошъ IV, противъ турцитѣ, които били нападнати при Одринъ, но съюзнитѣ войски били разбити. Сжщевременно и Византия почнала да взема мѣрки за своя защита. Въ последващата година турскиятъ полководецъ Хаджи Илбеки нападналъ сръбитѣ при горното течение на р. Марица и окончателно ги разбилъ. И до днесъ мѣстото на полесражението се нарича „сърбъ-синдиги“ — поражение на сръбитѣ. Муратъ I не се спрѣлъ, но следъ време пакъ обявилъ война на сръбитѣ, които сега били подеомогнати отъ предишнитѣ съюзници, които вече разполагали съ около 200,000 хилядна армия. Муратъ I разполагалъ само съ около 40,000 хилядна армия, но разбилъ съюзъ за войски. Той падналъ убити въ сово поле. Това се случи, че 1389 год. и сждбата на Балто и полуостровъ съ това поражение въ решила окончателно, макаръ че въ 1371 г. Тракия и Македония сж били завладѣни отъ турците. Следъ кончината на Муратъ I, синъ му Баязитъ I (1389—1403) встѣпилъ на турския престолъ. За бързината на своитѣ военни движения получилъ прозвището „Илдеримъ“ (молния). Той сполучилъ да присѣдини къмъ земята си Босна, часть отъ Гърция, азиатскитѣ области до Ефрата и Тавра и нанесълъ поражение на кръстоносния западенъ походъ въ 1396 год. Ненадейната поява на Тамерлана въ Мала-Азия принудила султана „Илдеримъ“ да напустне столицата си и да замине да посрещне новия си врагъ. Въ 1402 г. той дошълъ въ допиръ съ Тамерланъ при Анкара съ една стохиланна армия, а татарскиятъ водителъ разполагалъ съ осемстотинъ хиляди войници. Въпрѣки отчаяната храбростъ на турцитѣ, последнитѣ били разбити, и Баязитъ I падналъ въ пленъ, като билъ поставенъ въ клетка и разведенъ изъ градовѣтъ. Гордиятъ Султанъ не можалъ да понесе това позорно поражение и въ 1403 год. се поминалъ. Вториятъ синъ на Муратъ I, Сюлейманъ I билъ провъзгласенъ за султанъ. Братята му Муса и Мохамедъ възстанали противъ него, но отпосле Мохамедъ останалъ владѣтель на Мала-Азия, а Муса билъ убитъ. Мохамедъ I се провъзгласилъ за султанъ и падилъ въ 1413 год. (следва)

Петъръ Петковъ

Роля и значение на журналистиката

въ политическия и стопанския животъ

(По случай състоялата се въ града ни изложба на печата)

Културата на народитѣ създаде журналистиката, която вече се явява като едно допълнение на духовнитѣ нужди. Народитѣ живѣятъ, събитията се нижатъ, а журналистиката съ помощта на всички технически срѣдства за съобщения прави ги достояние на народа чрезъ печата.

Живота на народитѣ прави журналистиката и нейната дейностъ една необходимостъ, която обхваща всички политически пертурбации, сѣгащи една страна, единъ народъ и всички свѣтовни събития случили се въ единъ день или това, което се

очаква, предвижда да стане утре или въ най-близко бждеще. Следователно, журналистиката винаги е била барометъръ и двигателъ на международнитѣ събития, понеже тя следи духоветѣ и настроенията на народитѣ, възплотява ги, за да изрази актуелнитѣ въпроси, които възлнуватъ държавитѣ и народитѣ. Значи журналистиката днесъ е огласътъ на единъ народъ, и тя се явява, като изразителъ на културата и напредѣка на този народъ. Наредъ съ третирането на политически, литературни и други въпроси журналистиката се явява, като съ

трудни, панския ха ония триженици въ стопанскитѣ погѣ и указателъ на стопанския животъ, а така сжжения на единъ нация икономическия животъ.

Голѣма е заслугата, която днесъ на журналистиката, която днесъ на стопанския животъ, защото днесъ своята дейностъ обема всички отрасли на стопанския животъ, става изразителъ на техническитѣ постижения, указателъ на стопанския животъ, регулаторъ на многото политико — стопански въпроси, обхващащи една страна въ свързка съ други страни. Понеже икономическия животъ еволюира и мѣни бързо физиономията си, съобразно международнитѣ изисквания, налагащи се отъ условията на политическитѣ вѣяния, то при днешнитѣ постоянни и неустойчиви догми на политическия животъ, това влияе на стопанския. Като разширява неговата дейностъ и обсега, но я и ограничава въ връзка съ нѣкои политически събития или икономическа стагнация, която е или ще бжде резултатъ на политически събития. Като барометъръ и пулсъ на стопанския животъ журналистиката отбелязва политическитѣ събития, които зле или добре се отразяватъ върху стопанството на единъ народъ. И съобразно тѣхъ се нагажда стопанството на една страна, понеже стопанскитѣ дейци винаги сж информирани за политическитѣ събития и стопанската конюнктура на отдѣлнитѣ държави и състоянието на външнитѣ пазари.

Сжщевременно журналистиката дава изгледитѣ за пласимента на известни артикули на външни пазари, а така сжщо и нуждитѣ и изискванията на тѣзи пазари, капризитѣ, вкусътъ и разбираианята на консуматоритѣ за доброкачествеността на една стока.

Така журналистиката запознава експортъоритѣ, търговцитѣ, индустриалцитѣ и земледѣлцитѣ съ чуж

дитѣ пазари и тѣхнитѣ нужди и изисквания.

Всѣки може да си представи какъ би била участъта на единъ народъ, неговия стопански животъ при днешния неустойчивъ и неуравновесенъ политико-стопански животъ, ако не бѣ журналистиката да предизвѣства оня, чийто интереси сж застрашени отъ известни политически събития, разпознати отъ известни политически прозвѣсти, определятѣ пазарѣ. Словомъ, журналистиката се явява, като единъ стражъ — пазителъ на интересѣта на едно стопанство, защото тя съ своя нухъ и връзки е винаги и въ единъ день въ състояние да представи чрезъ пресата политическото и стопанско положение на една страна. И съобразно съ това читателитѣ да иматъ представа за съответната страна и за опредѣленъ пазаръ, и споредъ това да подреждатъ и даватъ ходъ на своитѣ предприятия, което изобразява стопанския животъ на една страна. Най-сетне журналистиката се явява, като единъ подбудителъ за развоа на едно стопанство съ своя потикъ за по-голѣма и оживѣна стопанска дейностъ, съгласувана съ народнитѣ нужди и тѣзи на другитѣ държави.

Колкото единъ народъ е по-културенъ, толкова неговата журналистика е по-развита и се намира на стѣпалото на съвършенството, което ѝ дава възможностъ да бжде въ състояние да информира своя народъ за актуелнитѣ въпроси, които възлнуватъ народитѣ, а така сжщо и нуждитѣ на тѣзи народи въ тѣхния икономически животъ. Следователно, вече можемъ да извадимъ заключение, че колкото журналистиката на единъ народъ е по-напреднала, толкова стопанството на този народъ е по-развито и е предпазено отъ евентуални политически събития и стопански катаклизми, които носятъ често пжти голѣми щети на държавата и народъ.

Една заповѣдь отъ 18 февруарий 1846 г.

издадена въ Цариградъ и разпространена съ обявление

въ преводъ на български.

(изъ архивата на Кр. Ив. Мирски)

Тѣзи последнитѣ царски тембихи (заповѣди), като сж видѣха монасипъ и се написаха въ царскій-атъ въиски минзилишъ (съветъ) на правдата, разказватъ тука на народатъ съ царско повелѣние.

Господъ да поживи царятъ. Високото правление на негово величество, защото желае и ищи сичкитѣ хора щото се намѣрятъ на хюлкета му (страната му), герекъ (било) сиромаси, герекъ болери, да бждатъ сички-тѣ рахатъ и дубрѣ, затова струва тембихъ и заповѣда да не става никакавъ зулумъ (тероръ, зло) на никой чилиякъ беззаконно и без- правда и ищи царятъ сички-тѣ хора герекъ долни, герекъ горни, да приематъ равно и да получаватъ саабетликъ (покровителство) и правда подъ неговото царско крило.

Това сякоги заповѣда и тембихъ струва на пашите, на голѣмцитѣ и на сички-тѣ заптии дето сж въ державата му, анджакъ заради да знаятъ и сички-те хора дето сж въ державата му, чи има емиръ (заповѣдь) отъ царятъ да не ставатъ золуми и безправни на никого и ако се случи нѣкой да не ходи споредъ царскитѣ тембихъ, отъ какъ

сж разказа сига този емиръ на сичкитѣ паши, голѣмци и забити дето са въ правленieto да знаятъ защото секій чи ще се отсжда и много тербие ще става правленieto (ще се налага наказание) защото сяка какъ нѣкой отъ голѣмците или отъ другите поданицы не разумѣха добре царскію емиръ, затова биде минасипъ да се извѣстятъ явно на тази книга царскитѣ праведни желанията за да ги разбере сякои чилиякъ.

Хвала Богу на хубавитѣ и на благополучните дни и времена на много-голтнниятъ нашъ Царъ, оздрави сж животатъ и имотатъ на секиго челоуѣка отъ сига нататѣкъ който докондиса на нѣкого животатъ или изъ печалбата или разатъ (честьта) или ихтибарѣтъ, той какавъ и да бжде о сахатъ да става тербие (да се наказва) каквото трѣба, затова голѣмцитѣ и забитите ще проди- рятъ много да не ставатъ веке убийства, харсазлжи и зулумлужи и да не се кедерлендиса (уврежда) никой на разатъ. Джеремето и рушветатъ има царскій емиръ и законъ да са вдигнатъ и да нема, затова никой отъ нынѣ нататакъ не ще може да земни отъ нѣкого едно

А. И. Мановъ

Първобългаритѣ въ историята

Хуни ли сме?

Още 2500 год. преди Христа, обширното пространство отъ Дунава, Черно и Балтийско морета до Китай се е обитавало отъ народи, които старитѣ Гърци изобщо наричали Скити. Тѣ прекарвали чергарски животъ, като постоянно се движели на по-голѣми или по-малки маси по разни направления по плячка, за да удовлетворятъ своитѣ жизнени нужди. Затова, сблѣскването между тѣхъ било нѣщо обикновено. Тѣ нѣмали никакво чувство за народностъ, и затова се присѣдинявали ту къмъ едната ту къмъ другата маса, кждето плячката била по-богата и по-

сигурна. Една отъ тия маси, произходяща отъ централна Азия, благодарение на своя смѣлъ и енергиченъ вождъ, толкова се е усилила чрезъ привличание къмъ себе си другитѣ околни орди, щото, въ движението си къмъ изтокъ, тя се доближила до Китай, кждето е основала една могъществена империя. Китайцитѣ ги наричали Хун-йю, хунонъ и пр. а гърцитѣ — просто хуни, или, „за хуникаестни, хунскитѣ народи. Въ расово отношение следователно, тѣ не представляватъ нѣщо цѣло. Въ тѣхъ влизатъ Монголи Турци, Манджури, и други разни

неизвестни народи, които, подъ едно общо предводителство, нападнали Китайската държава, вследствие което най-сетне, Китайцитѣ, въ 214 год. пр. Хр. били принудени да съградятъ прочутата китайска стена, за да си запазятъ империята отъ подобни нападения.

Честитѣ, обаче, помежду имъ сблѣсквания на тоя скитнически народъ отъ една страна, напорѣтъ на тунгузитѣ, отъ друга, принудили хунитѣ да тръгнатъ къмъ западъ, да стигнатъ до границиитѣ между Азия и Европа и да минатъ по пжтя къмъ р. Донъ, Меотида (Азовско море) и Кавказъ. Въ 376 год. тѣ продължили пжтя си по на изтокъ и като покорили срещнатитѣ по пжтя си въ днешната юж. Русия народи, ос-

новали обширната хунска държава по брѣговетѣ по Черното море. Влѣшко и Маджарско. Въ първата половина на V в., тѣ почнали вече да нападатъ византийската империя подъ предводителството на Атила, отъ когато именно почва периодътъ на западната вече хунска история

Ония отъ скитническитѣ племена или орди, които останали да обитаватъ източната област на Азовското море и р. Кубанъ, образували друга една голѣма държава или политически съюзъ на племената на чело съ единъ владѣтель. Подъ властта на този владѣтель на източнитѣ области влѣзли, споредъ както ни съобщава Прокопиосъ, византийски историкъ, между другото и много отъ останалитѣ хун-

Д-ръ Конст. Караджовъ

Кръвно налѣгане

Кръвоналѣгане се казва налѣгането, което сърдцето упражнява върху кръвта, когато я тласка въ кръвоноснитѣ съдове, и което се предава и на по-вече или по-малко свиващитѣ се или разширяващитѣ се стени на последнитѣ, та тѣ ту се разширяватъ, ту пъкъ се свиватъ и каратъ кръвта да напредва въ тѣхъ, като съ това, облекчаватъ работата на сърдцето.

дукато, нити едно просено зарно. Никой веке отъ народатъ нѣма да дава ангаре ами ще си зема биръ тамамъ парите, хакатъ си който работи.

Голѣмците и забитите и кадините и сичкитѣ други царски меймури (служещи) ще се купуватъ герекъ за ядини, герекъ друго сичкото сасъ пари на каквато паха (цѣна) варви, а не по-долу.

Този такамъ и никой не ще продава нищо по нагоре или понадолу отъ опредѣлената паха.

Забитите и другите меймури когато идатъ на някоя касаба или на някое село заради да си събиратъ давнина или за други себепъ (поводъ) и тѣй ще си ядатъ и пиятъ отъ кесетата си, каквото другите пжтници и не ще зематъ безъ пари нито едно яйце.

Пашите не ще зематъ отъ забитите мемлекетски пари или други хедеслици (подаржци) дето са назоваватъ *inkab* (за задържане на служба) ве насписе (подкупъ за назначаване), тай и тѣй мемлекетските забити защото не ще даватъ такъвизъ давнини и бакшиши, ако да покажатъ таквизи харчове и да притурятъ на вергиитѣ да не ставатъ кабулъ.

Владиците и чорбаджиите да не правятъ нищо сасъ сила и безъ правда на народатъ си.

Сичките хора поданиците на державното царство споредъ борчатъ си като дадатъ съ време и заплаватъ законитѣ царски вергии и давнини, не ще даватъ на никого нищо друго безъ правда. Мемлекетските шури (съвети) и мензлиши и мензлиши саборну (сѣдилище) ще да глѣдатъ маслахатите дето сж случаватъ съ голѣма правда безъ да глѣдатъ хатаратъ или кедератъ (недостатъка) на нѣкого.

И кадините тозъ таманъ ще да виждатъ давитѣ дето сж случаватъ съ голѣма правде да струватъ дикатъ да не стане на някого, който да баде давятъ му безъ правда.

Ето сега хората да благодарятъ много за правдолюбieto и за дубрините милостивнѣшиятъ нашъ царъ и да сж молятъ сякоги на Бога заради неговото царско величество и нека са чалащистватъ да ходятъ споредъ царското му повелѣние и да сж пазятъ отъ сякаво преступленіе. Ако ли някой си отъ сѣга нататакъ са излажи отъ лошавъ тамахкярлжкъ и стори нещо противно на царскитѣ миръ, забити иматъ борчъ о сахатъ да заявятъ що е станало преступленіето, дето заради това ся и раздаде това царско обявление на сичките.

Въ Цариградъ 1262 год.

Ребиюлгевезъ (февруарий 1846 г.) (заб. Правописътъ запазенъ).

Следователно, налѣгането сжществува винаги въ артериитѣ, но то е по-голѣмо при свиването на сърдцето (сistolата — систолично налѣгане) и за това се казва *максимално* (най-голѣмо) налѣгане, а е по-малко при разширенето на сърдцето (диастолата — диастолично налѣгане) и за това се казва *минимално* (най-малко) налѣгане.

Както налѣгането на парата върху стениитѣ на котела на нѣкоя парна машина се измѣрва чрезъ специални уреди, наречени *манометри*, така и налѣгането на кръвта се измѣрва чрезъ специални уреди, наречени *пиезометри*, *сфигмоманометри*, *осцилометъръ* на Rachen, *сфигмомансиметъръ* на Vaquej-Laubry, *фоносфигмометъръ* на Lian и пр., състоящи се обикновено, като тия на Rachen, Recklinghausen и др., отъ една *пневматическа манжетка*, която може да се разширява, надува при различни налѣгания, а се и завива налага върху лакъта (подрамято) на оновова, комуто ще се измѣри кръвното налѣгане и единъ металически монометъръ, раздѣленъ на сантиметри или милиметри Hg (живачни — нѣкои английски и, особено, американски уреди иматъ живаченъ манометъръ и налѣгането се измѣрва по тѣхъ на милиметри — такъвъ е и уредътъ на Recklinghausen), съ които се измѣрва налѣгането въ вжтрешността на маншетката.

Максималното артерно кръвоналѣгане въ подрамята, напирѣтъ артерия, у здравитѣ хора, е срѣдно между 12.5 и 14 снтм. Hg, по Riva-Rocci, или между 14 и 16 снтм. Hg, по Rachen, или 120—130—140 мм. Hg, по английскитѣ, американскитѣ уреди и по Recklinghausen; съ напредването на възрастта, то нараства, понеже еластичността на артериитѣ намалва, та налѣгането на кръвта върху тѣхнитѣ стени се увеличава и, при нормални условия то е равно съ годинитѣ на индивидъ плюс 100 (проф. Орловски). Така, докато на 60 годишния мжжъ нормалното максимално (систолично) налѣгане е 160, а, за 35 год. мжжъ то е вече много, силно, повишено кръвно-налѣгане — *свѣрхналѣгане*; цифрата 130—135 мм. Hg, представляваща нормалното кръвоналѣгане на последния — 35 год. мжжъ, е вече малко, намалено, ниско кръвоналѣгане — *подналѣгане* за първия — 60 год. мжжъ. А казваме мжжъ, защото, у *женитѣ*, *кръвоналѣгането*, толкова *максимално*, колкото и *минимално*, е *почиши винаги по-малко*.

Обаче не трѣбва, споредъ насъ да се мисли, че, за да бжде нашето кръвоналѣгане нормално, то трѣбва непременно да отговаря, както казахме по-горе, на цифрата 100 плюсъ възрастта ни; то трѣбва да се счита за нормално и когато превишава тая цифра съ 5—10 мм. Hg, или пъкъ недостига съ толкова мм. Hg. Така, за първия нашъ 60 год. индивидъ, кръвоналѣгането трѣбва да се счита за нормално толкова при 175—170 мм. Hg, колкото и при 155—150 мм. Hg. Увеличението на кръвоналѣгането му къмъ 180 мм. Hg и малко по-горе показва вече едно повишение, макаръ и умѣрено, на кръвоналѣгането; сжщо,

намалението къмъ 130 мм. Hg и малко по-надолу показва едно намаление, макаръ и умѣрено, на налѣгането; цифритѣ къмъ и надъ 200 мм. Hg показватъ едно патологично повишение на налѣгането — *свѣрхкръвоналѣгане*, както цифритѣ къмъ и подъ 120 показватъ едно патологично намаление на налѣгането — *подкръвоналѣгане*.

Освенъ това, за да бжде изследването на кръвоналѣгането пълно, не е достатъчно да знаемъ цифрата на максималното налѣгане, а е абсолютно необходимо да знаемъ и тая на минималното налѣгане, защото само така ще можемъ да се увѣримъ, дали кръвоналѣгането, въпрѣки че максималното налѣгане изглежда нормално, като отговаряше на възрастта на индивида, не е патологично въ зависимостъ отъ минималното налѣгане. Спорило се е много върху относителната важностъ на максималното и минималното налѣгания и се установило следното: първото — максималното налѣгане било различно, непостоянно, зависимо отъ минималното налѣгане, отъ количеството или качеството на кръвната срѣда; до като физиологиститѣ, заедно съ Rachen, забелязали какво само последното — минималното налѣгане било постоянно, представлявало състоянието на периферното съпротивление, противопоставяше на сърдцето кръвния съплъп, който, въ момента на диастолата, се повръща къмъ аортната клапа, че то именно уреждало началното усилие на сърдцето, въ момента на изпразването на сърдечната камера, та неговото именно изследване и изучаване би позволило, при едно патологично състояние, да се прецени подобре притѣсненіето или страданието на органа: а въ сжщностъ, заключава твърде справедливо Gallavardin, измѣрването на едното и на другото е необходимо за правилното преценяване на кръвообращателното състояние . . . „(проф. Cle'e).

По тая именно причина уредѣтъ на проф. Potain за измѣрване на кръвоналѣгането (1884 год.), който показва само максималното налѣгане, се употребява вече днесъ.

Минималното арт. кръвоналѣгане, у съвсемъ здравитѣ хора, можело, по отношение максималното кръвоналѣгане да се изрази твърде прилизително, споредъ Lian, съ формулата; Mn (минималното налѣгане) = Mx (максималното налѣгане), дѣлено на две плюсъ 1 (снтм. Hg или 10 мм. Hg); $Mn = \frac{Mx}{2} + 1$, така

че *диференциалното кръвоналѣгане*, сир. разликата между дветѣ налѣгания е, по Riva-Rocci, точно споредъ горната формула: $Mn = \frac{12}{2}$ (макс. нал.) + 1 = 7, а по Rachen: $Mn = \frac{16}{2}$ (макс. нал.) = Hg или, по Recklinghausen, за 60 год. мжжъ:

$\frac{160}{2} + 10 = 90$ мм. Hg или $\frac{170}{2} + 10 = 95$ или, най-после, $\frac{150}{2} + 10 = 85$ мм. Hg. А това, което казахме по-горе, относно нормалното максимално кръвоналѣгане, въпрѣки колебанията му съ 5—10 повече или по-малко мм. Hg, ние можемъ да повторимъ и за минималното налѣгане; както максималното

налѣгане на здравъ 60 год. мжжъ, което теоретически трѣбва да бжде 160, бива обикновено 165—170 или 155—150, така и минималното налѣгане на сжщия мжжъ, което теоретически трѣбва да бжде $\frac{160}{2}$

+ 10 = 90, може да бжде 5—10 по-горе или по-долу: 75—85 или 90—100 цифри, които трѣбва да се считатъ като представляващи нормалното минимално налѣгане. Цифритѣ къмъ и подъ 70 показватъ едно патологично вече понижение на минималното налѣгане; сжщо и цифритѣ къмъ и надъ 110 показватъ едно патологично повишение, увеличено минимално налѣгане.

Но трѣбва да се знае, че разликата между дветѣ налѣгания — *диференциалното налѣгане*, отговаряше на Лиановата формула, не е валидно нито при едно явно свѣрхналѣгане, нито пъкъ при едно явно подналѣгане.

Въ заключение. най-после, и като послѣствие отъ всичко казано до тукъ, ние ще приключимъ статията си за артерното кръвоналѣгане съ следното:

1) Трѣбва да знаемъ, че по-голѣмото или по-малкото диференциално налѣгане, сир. по-голѣмата или по-малката отъ показаната по Лиановата формула разлика между максималното и минималното налѣгания показватъ, че се касае за нѣкакво сърдечносждово страдание: сближаването на дветѣ цифри, показатели на максималното и минималното налѣгания, сир. по-малката отъ нормалната между тия цифри разлика означава сърдеченъ недостигъ; а пъкъ отдалечаването имъ сир. по-голѣмата между дветѣ налѣгания разлика — недостигъ или втвърдяване на аортата, или пъкъ свѣрхвъзбудимостъ на симпатичната нервна система.

2) Не трѣбва да се отчайваме за това, че имаме увеличено кръвоналѣгане, защото то има значение до толкова, до колкото му предава самата, предизвикващата го причина. Въ такъвъ случай, има по-голѣмо значение разликата между максималното и минималното кръвоналѣгания: когато тая разлика е физиологична, както сир. я описалме по-горе, това показва, не артерната еластичностъ и сърдечната достатъчностъ сж нормални. Следователно, максималното налѣгане може да бжде нормално, напр. 160; но, щомъ минималното налѣгане е увеличено напр. 110—130, то разликата между дветѣ налѣгания е много малка (30—50 въ случая), то състоянието е много по-сериозно, отколкото, ако максималното налѣгане бжде 200, но минималното 90 или 110 или отколкото ако максим. налѣгане бжде нормално 160, минималното 70 най-много 90.

3) Не трѣбва да считаме състоянието си за безопасно, въ случай че имаме ниско кръвоналѣгане — подналѣгане, понеже било казано, какво ниското кръвоналѣгане не е така, като увеличеното кръвоналѣгане опасно за живота, защото, има много сериозни състояния при такова налѣгане, както при миокардита (възпаление на сърдечния мускулъ) и при напредналитѣ въобще болести на сърдцето и на аортата. И твърде право: какъ би могло да имаме увеличено, па даже и нормално кръво-

ски народи.

Споредъ сжщия Прокопиосъ, на едно отъ тия самовластни съюзнени царе се родили двама сина: единиятъ на име Утригуръ, а другия — Кутригуръ. Когато баща имъ умрѣлъ, тѣ раздѣлили владението му като дали на подвластнитѣ имъ народи името си: Утригури, Кутригури.

Първоначално и еднитѣ, и другитѣ живѣли съвмѣстно, безъ да се сношаватъ съ обитаващитѣ западно отъ Азовското море народи. Найсетне, обаче, удалъ имъ се случай да преминатъ въ източната страна на Азовското море, кждето следъ като покорили находящитѣ се тамъ орди, Кутригуритѣ останали тамъ, и Утригуритѣ се завърнали обратно въ саритѣ си жилища.

Готскитѣ историкъ Иорданъ отъ VI в. първъ нарича кутригуритѣ и утригуритѣ съ общото име българи, а отъ Византийцитѣ. Теофилакъ въ VII вѣкъ и после и Малала първъ ги наричатъ сжщо българи.

Значи, племето, отъ което произхождатъ кутригуритѣ и утригуритѣ, съ общо име се наричали българи.

Вѣрва се обикновено, че българитѣ добили името си отъ рѣката Волга. Но отъ историческитѣ сведения, които намираме въ Китайски, Арменски, Арабски, Гръцки, Еврейски и други източници се установява, че наименованието болгаръ е много постаро, отъ колкото се предполага. То е по-старо дори отъ установяването на българитѣ около рѣката Волга и Азовското море.

Споредъ гръцки източници, Колмаръ, синъ на Ияфета (отъ прадрѣдитѣ на турскитѣ племена), се преселилъ около Волга. Тамъ той добилъ синъ на име болгаръ. Сжщото се подвърждава и отъ единъ Арменски историкъ Мойсей Хоринъ въ V в. Тия българи основали града Булгаръ и се предали на земедѣлие, скотовъдство, после останали подъ властта на хазаритѣ и приели мюсюлманското вѣроизповѣдание. Споредъ една Сирийска легенда, Булгариусъ и Хозарикъ сж били родоначалници на българитѣ и хазаритѣ. Въ едно писмо на единъ хазарски ханъ четемъ между друго и името Булгаръ. Сжщото намираме и въ една Еврейска история, написана отъ Иосифъ бенъ Горионъ, който се предполага да е

съвременникъ на превземането на Иерусалимъ (70 г.). Тамъ се изброяватъ тюрскитѣ племена, между които се споменува и Болгаръ. Птоломей нарича рѣката Волга Ра. До 8-и в. Арабитѣ я наричали Ателъ или Етелъ. Меандръ, византийски лѣтописецъ, я нарича Атила, Теофанъ — Ателъ.

Българитѣ се наричатъ съ това име още въ 5 и 6 вѣкъ. Какъ тогава тѣ може да сж приели името си отъ рѣката, когато тя се наричала Ра или Ателъ, а не Волга? Явно е прочее, какво, не рѣката е дала името си на българитѣ, а последнитѣ сж дали своето на рѣката.

(следва)

Четете в. „В. Коренякъ“

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Историята на едно намърено богатство

(Продължение от брой 8).

По нареждане на министър Гика всичко намърено е иззето и предадено на народния музей в Букурещ, гдето е съхранявано цъли 30 години, като едно от най-големите ценности на музея. През 1867 год. цълата находка е била изложена в Парижкото изложение, след като сж били предварително поправени от един парижки златар всички повреди, нанесени от брадата на Беруси. Една година по-късно находката е била изложена в Лондон, в музея South Kensington, а в 1872 год. тя е обръщала вниманието на посетителите на всемирната изложба в Виена.

Три години по-късно, а именно на 2 декемрий 1875 год., един студент задига богатството от музея. Понеже цълата находка е била много тежка и той не е могъл да я носи, хвърлил в снъга един от големите предмети—едната кошница. На другия ден я намърлил един професор и я отнесъл в музея. Известие за кражбата се разнесло в миг из Букурещ. Тревогата била голяма. Вестниците се пълнили с статии и упръци за небрежността, която сж имали управниците на музея по отношение това голямо богатство. След дълги издирвания крадецът е бил уловен. Казвал се Пантацеско. При обиск в къщата му предметите били намърени в пияното, разбира се значително повредени, а хубавият пръстен изцъло смачкан и продаден на един златар, от когото е иззет на кжсове. В 1876 нъщата сж били повърнати в музея, но значително повредени. Нъколко години по-късно за находката се явява нова опасност. На 5 апр. 1884 год. в музея избухва голям пожар, но за щастие тя не е пострадала. За сигурност пренесли богатството в касите на депозитната банка, но скоро, по нареждане на крал Карол, пристигнал от Берлин един златар, който направил всички повреди по предметите, след което ги връщат в музея.

През 1916/17 год. ромънците изпратиха златото си, а заедно с него и ценната находка в Москва отгдето тя не се върна до днес и нъма да се върне никога.

През 1925 год. норвежският учен Маризрандер се явил при съветския консул в Осло, за да се осведоми за находката, но не получил никакъв отговор. Сигур-

налъгане, което би означавало една усилен или пъкъ нормална сърдечна дейност, когато сърдцето ни нъма сила да се свива достатъчно?

но и то се е стопило в казана на болшевиките.

След всичко казано до сега, явява се въпросът да чуе читателът нъщо за историческата и археологическа стойност на това богатство. Надписите, които сж открити върху нъкои от намърените предмети не ни дават никакви указания в отговор на въпроса. Предполага се, че богатството е ГОТСКО: в 375 год. хуните нападнали внезапно вестготите, чийто водител е бил Атанарихс. По липса на храна част от ордата на Атанарихс се отделила и под водителството на Фритигерис и Алавивс потърсила защита от римския император Валент, който след дълги преговори им разрешил да се заселят в долина Мизия. Атанарихс се противопоставил на хуните при р. Днепър, но една нощ хуните минали ръката незабележно и се явили в тил на Атанарихс, който се принудил да се оттегли с голми жертви и да потърси по-годно мъсто за своя лагер. Где?—Предполага се, че това мъсто е не далече от Базау. Четири цъли години е лагерувал той тук, след което се принудил поради недоволството на неговата орда да потърси защита от император Теодоси I. И наистина той заминал с част от войската си за Византия, гдето бил приет царски. Сигурно преди да замине, той заровил горното богатство с намърение при първа възможност да го прибере, но само 15 дни след царското му посрещане, на 25 януарий 381 год., той е бил умъртвен в Цариград и богатството останало нъколко въка в земята.

От нъмското списание
Westermanns Monatshefte
Прев. Д-ръ С.

Тръбва да се тачи паметта на заслужили граждани.

Народът, който не знае или не умъе да тачи паметта на своите заслужили хора, е осъден на изчезване, защото той не разполага с никакви сръдства за поощряването му към добродетели и велики дъла. За това всички културни народи сж назначили споменателни дни за такива свои хора, било като се чествува годишнината от тъхното раждане, било като се чествуват нъкои дати, свързани с народополезни и обществени дъла.

Насъ ни очудва, че смъртта на наши заслужили граждани се отминава мълком. Наскоро починал в София Филип Христов, бивш

Д-ръ Конст. Карадновъ

СЕ ЗАВЪРНА

и продължава да преглежда болни, сутрин до обяд по домовете им, а подир обяд в собствения си дом ул. Македония, 25.

помощник кмет в Варна и дългогодишен общински съветник. Общинската управа не сче за нужно да издаде поне един некролог, с който да се съобщи за смъртта на заслужили Филип Христов. Ние изпълняваме наш дълг към покойника. Филип Христов е роден в 1869 г. в гр. Кюстенджа. Получил основно и гимназиално образование в Варна и от ранни младини се отдавал да служи на обществото. Бил е учител в с. Аврен (Момино), Варненско и неговото учителстване е оставило дълбоки следи, идва в Варна. Отдава се на обществена служба. Избран е общински съветник и е бил пом. кмет при кметуването на покойния Ив. Церов, т. е. в времето, когато в гр. Варна сж се предприемали най-крупните мероприятия за града. Работил е според силите си и с желание да бже полезен на гр. Варна и на съгражданите си. Участвувал е в други културни и просветни начинания. Бил е един от най-редовните членове на Варненското Юнашко Дружество и пр.

Почина неотдавна и бившият помощник при кметуването на Ив. Церов, Дяко Беделев, който има голми заслуги за Варна, особено по уредбата на лозята, пжтищата и пр. Почина в голяма мизерия в приюта на Д-во „Милосърдие“. И към него общинската управа не отдаде заслужена почит.

Не присъствува, нито един от постоянното присъствие, нито един от общинските съветници. Гражданството, обаче отдаде заслужена почит на Дяко Беделев. Не бива това да се повтаря. Общинската управа тръбва да отдава почит на заслужили граждани. Това тръбва да се разбере. Гръшките не бива да се повтарят. Нъщо по-вече, общинската управа тръбва да се занимае с въпроса как и по кой начин тръбва да се отдават почит на заслужили покойници.

Даваме лош примър, когато пренебрегваме дълга си. Дано бждем добре разбрани! Но ще бждем добре разбрани само, когато изучаваме миналото на гр. Варна и дейността на заслужилите граждани.

К. К.

Печатница „ИЗГРЪВЪ“

ул. Кн. Александър, 10

Снабдена с нови и модерни букви и орнаменти. Приема и изработва всякакъв вид поръчки като: брошури, регистри, бланки, плики, афиши и пр.

Чети редовно в „В. Кореняк“

ХРОНИКА

Починали сж бившият кмет на гр. Варна Иван Церов и бившият пом. кмет Дяко Беделев. Изказваме сърдечни съболезнования на близките им. По случая д-во „В. Кореняк“ издаде некролог, а председателят на Д-вото каза надгробни слова за заслугите и дейността им.

Обяснения за ненапечатани ръкописи не се дават.

На 6 Март, т. г. ще се произведат избори за народни представители. Д-во „Варненски Кореняк“ нъма свой кандидат и предоставя на всички свои членове да гласуват по съвест и свое убеждение.

Годишният абонамент на в. „Варненски Кореняк“ е само двадесет пет лева

Сждебни. Председателят на Вар. Обл. сждъ г. П. Иванов е повишен за член на Пловд. Апелативен сждъ, а на негово мъсто се назначава г. Васил Ангелов, досегашен прокурор в Шумен. Премъстен е и прокурорът при сжда г. Ас. Праматаров по собствено желание в Кюстендил, а на негово мъсто идва г. Ив. Тодоров.

Обичайте Варна и работете за Варна!

На 12 II т. г. ще се отпразнува 25 годишната дейност на артистката г-жа Елена Хранова. Отреден е специален комитет за потържественото изнасяне на юбилей. Поздравяваме заслужената труженница в театралното дъло, като й пожелаваме здраве и бодрост.

Варненското Културно Просветно Дружество в София е избрало ново настоятелство в състав: Ради Василев, Атанас Пършев, Ст. Георгиев, Д. Вангелов, Ат. Спиров, Д. Димитров и Хр. Петров. Като поздравяваме избраните, пожелаваме да развият дейността не само за сближение на варненци в София, но и дейността за въ полза на нашия град.

В. „Варненски Кореняк“ защитава интересите на варненското гражданство.

Гласуванъ е бюджета на Варнен. Община на трето четене. Бюджетът възлиза на 76,956,560 лева. Дано при упражнение на бюджета общинските сръдства бждат рационално и полезно изразходвани!

Дружеството на запасните офицери устройва своята традиционна вечеринка на 5 II т. г. Правят се голми приготовления за доброто й изнасяне.

Умоляват се абонатите на вестника да си изплатят абонамента.

Наградени сж нашите съграждани Членове на В. К. П. Д-во „Варненски Кореняк“, г. г. Христо Теохаров и Ив. Маринов, сж възпоменателни ордени от последната война от унгарското министерство на войната. Нашите поздравления.

Допустната е гръшка в четиристията в статията „за комарджийството стр. 4-6, и следва да се чете: „Дойдох, видях и заминавам“ с пълн товари. Съ спокойна съвест, съ споменъ лихъ, Тъй както нъвга произнасял се Цезарь: Дойдох, видях и победих“.

Печатница „Изгръв“ — Варна

СВЕДЕНИЕ

за продаденото количество плодове в Варненското общ. плодово зеленчуково тържище през 1937 година

месеци	Череша			Круши			Ябълки			Сливи		
	кг. гр.	цена	обща сума	кг. гр.	цена	обща сума	кг. гр.	цена	обща сума	кг. гр.	цена	обща сума
февруарий	—	—	—	35	10	350	726	10.25	7792	440	11	4800
март	—	—	—	724	8	5792	5660	9	49940	5828	10.10	61792
април	—	—	—	1014	10	19140	17179	10	171790	4661	10	46610
май	63134	6.61	397121	—	—	—	—	—	—	—	—	—
юний	93003	7.36	678736	3111	9.45	27533	163	4.59	708	838	4.07	3357
юлий	2954	7.62	26269	28943	7.12	196942	5251	3.99	21571	12179	4.30	26824
август	—	—	—	34502	4.67	152513	15682	5.21	75286	11455	3.27	33379
септември	—	—	—	9859	4.33	40551	9735	4.35	44029	3448	5.35	16027
октомври	—	—	—	1082	4.50	8361	10578	6.49	66107	—	—	—
ноември	—	—	—	5460	8.56	47650	14958	11.50	323237	1400	8	11200
декември	—	—	—	50	12	600	21180	12.45	244268	—	—	—
Всичко	159091	—	1102126	85680	—	499432	101112	—	1004988	40249	—	203989